

Cîteaux Szent Alapítói – Zirc apátság – 2026. január 26.

Olvasmányok: Sir 44,1.10-15; Zsid 11,1-2.8-1; Jn 15,9-17

A Cîteaux-i Exordiumban, amely elmeséli, hogyan és miért alapították ezt a monostort, és mit tett az első három apát, Róbert, Alberik és István, a következőket olvashatjuk: „Huszonegy szerzetes, akik a monostor apátjával, Róberttel együtt távoztak (...), számos megpróbáltatás és hatalmas nehézségek után, melyeket mindazoknak el kell viselniük, akik szentül/buzgón akarnak élni Krisztusban, végül megkapták, amit kívántak, és megérkeztek Cîteaux-ba” (1. fejezet).

„Buzgón élni Krisztus Jézusban” (2Tim 3,12): ez volt az első ciszterciek döntésének mély értelme és célja, de ez értelme és célja minden keresztény és szerzetesi közösségnek is. Nyilvánvalóan nem csak arról van szó, hogy lelkileg jámborokká és buzgókká legyünk, hanem arról, hogy valóban és mélységesen Krisztusban éljünk, vagyis éljük meg keresztségünket és az Ő követésére szóló meghívásunkat, szívünkkel és egész életünkkel ragaszkodva Hozzá.

A János evangéliumának abban a részében, melyet hallottunk, Jézus ezt kéri és ajándékozza nekünk, amikor azt mondja: „Maradjatok meg szeretetemben” (Jn 15,9b). Ez egy alapvető kérdés és ajándék ez, mert Krisztus szeretete a Szentháromság örök és végtelen szeretete, mely felajánlja magát életünknek, szívünknek: „Ahogy szeretett engem az Atya, úgy szerettelek én is titeket” (Jn 15,9a). Mi lehetne nagyobb, szebbet, és lényegesebbet felajánlani, mint azt a lehetőséget, hogy az Atya és a Fiú között örökké fennálló szeretetben éljünk a Szentlélek leheletében, vagyis megmaradjunk abban a Szeretetben, amely mindennek a lényege, minden lény, minden teremtmény, minden élet és a világ egész történelmének eredete és beteljesülése?

Íme, alapító Atyáink, Róbert, Alberik és István, testvéreikkel együtt úgy döntöttek, hogy elhagyják Molesme-t, hogy megalapítsák Cîteaux-t – Ábrahámhoz hasonlóan egyfajta kivonulást éltek át saját földjükről egy Isten által előkészített hazába –, hogy ebből a lényegi kincsből éljenek, egy kincsből, amelyet a hit mutat nekünk, és amelyet a szeretet által tapasztalunk meg: buzgón élni Krisztusban; Krisztus szeretetében megmaradni, lakozni. Csak a hit kegyelme készíthet bennünket arra, hogy mindent elhagyjunk és alapvetően Krisztus szeretetéből éljünk. A hit ugyanis azt mondja nekünk, hogy Krisztus szeretetében minden megvan, amire szükségünk van, az élet minden boldogsága és beteljesülése, éppen azért, mert hisszük, hogy Krisztus szeretetében megkapjuk Istent, aki Szeretet, Istent, aki Szentháromság.

De ahhoz, hogy megtapasztalhassuk azt, amiben hiszünk, el kell hagynunk mindent, hogy kövessük az Urat.

Hogyan tudunk ma, amikor nem látjuk Jézust az utcáinkon járni-kelni, mint 2000 évvel ezelőtt Galileában és Júdeában, mindent hátrahagyni, hogy kövessük őt? Természetesen

ma is, mint akkor, minden hivatás magában foglalja, hogy elhagyjuk otthonunkat, családjunkat, földjeinket, hogy máshová menjünk, másokkal éljünk és más dolgokat tegyünk, de ennek az ünnepnek az evangéliumában Jézus elmondja nekünk az Ő követésének lényegi mozgását, amit tőlünk kér azért, hogy a hit az ő szeretetében élettapasztalattá váljon. Krisztus követésének lényegi mozgása a testvéri szeretet: szeretni egymást úgy, ahogyan Jézus szeretett minket. A Krisztusnak szentelt életnek ez az igazi „exodusa”, ahogyan minden megkeresztelt életének, aki komolyan veszi a keresztséget, és azokénak, akik Krisztus követésére vannak meghívva a megszentelt életben. Minél közelebb vagyunk Krisztus Szívéhez, azaz szeretetéhez, jóságához, annál jobban követjük őt.

Jézus szeretete, mint tudjuk, a Kereszt formájú: az Atyának engedelmes és a testvéreinknek szolgáló szeretet, odaadva nekik a saját életét. „Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, mint ahogy én is megtartottam Atyám parancsait, és megmaradok az ő szeretetében. (...) Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogy én szerettem titeket.” (Jn 15,10.12)

Ez Jézus követésének állandó exodusa: átlépni a saját magunk iránti szeretetből az Ő szeretetébe. Elhagyni önmagunkat, terveinket, értékeinket, hogy Krisztus szeretetének földjén és házában lakjunk, aki szereti az Atyát, megtéve az ő akaratát, és szereti felebarátját, életét adva érte. „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

Ezt kell látnunk Cîteaux megalapításában a három Szent Rendalapítónk részéről. Elhagyták földjüket, hogy egy olyan helyen éljenek és egy olyan Regulát kövessenek, mely lehetővé tette számukra, hogy megmaradjanak Krisztus szeretetében, Istent és testvéreiket úgy szeressék, ahogy Jézus szereti az Atyát és minket. És ezt jelenti „Buzgón élni Krisztusban”.

De ahhoz, hogy ezt megélhessék, Alapítóink, követve Szent Benedek karizmáját tudták, hogy szükségük van a közösség segítségére. Valójában Cîteaux-t nem csak az első három apát alapította, hanem egy húsz szerzetesből álló közösség, amelyet Szent Róbert vezetett. És amikor Szent Róbert kénytelen volt visszatérni Molesme-be, a közösség folytatta Cîteaux „alapítását”, megválasztva Szent Alberiket apátnak, és vele folytatta útját, ahogy később Harding Szent Istvánnal.

Szent Benedek és Alapítóink tudatában voltak annak, hogy a keresztény közösség elengedhetetlen ahhoz, hogy valóban megfeleljünk Jézus ajándékának és kérésének, hogy csatlakozzunk Hozzá megmaradva az Ő Atya és testvérek iránti szeretetében. Ezért a szerzetesi élet minden lépése arra irányul, hogy megmaradjunk mindig és örökké Krisztus szeretetében, átadva magunkat az ő Atyához intézett imádsága, az ő bizakodó engedelmessége, az ő irántunk és mindenki iránti szeretete és barátsága ajándékának és feladatának.

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori
OCist Generális Apát